

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Br. 09-2/16-1/2
EPA 1008 XXV
Podgorica, 10. mart 2016. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 133. sjednice održane, 7. marta 2016. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ
o razmatranju PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OSIGURANJU

Odbor se upozano sa razlozima za donošenje izmjena i dopuna Zakona o osiguranju, saopštenim u uvodnom obrazloženju ovlašćene predstavnice predlagачa, kojima se nastoji izvršiti usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa propisima EU, kao i vršiti kontinuirano unapređenje regulatorne prakse i standarda supervizije shodno iskustvima iz dosadašnje primjene pravnih propisa i rješenja. Predstavnica predlagacha saopštila je da se izmjenama i dopunama omogućava, između ostalog, transparentniji postupak za izdavanje saglasnosti kvalifikovanim imaočima prava, jednostavniji postupak izbora internog revizora, efikasnije djelovanje regulatora, postupak prenosa izdvojenih poslova osiguravajućih društava, oslobođanje obaveze ulaganja, te i da su prilikom izrade Predloga zakona uzeta u obzir uporedna rješenja iz okruženja.

Takođe, Odbor se upoznao i sa razlogom za predlaganje da se izmjene i dopune Zakona donesu po skraćenom postupku, saopštenim u izlaganju v.d. direktora Agencije za nadzor osiguranja, čime je ukazano na obavezu koja proizilazi iz usvojene pregovaračke pozicije Crne Gore sa EU za poglavlje 9 - Finansijske usluge, da se usklađivanje sa direktivama iz oblasti „Solventnost I“ izvrši do kraja 2015. godine i to u djelovima koji se odnose na: kvalifikovanog imaoča prava, rezerve za izravnjanje rizika, deponovanje i ulaganje sredstava kapitala, povjeravanje određene grupe poslova, kao i na dobijanje ovlašćenja za sticanje ovlašćenog aktuara.

Tokom rasprave, na Odboru je konstatovao da je Skupština Crne Gore, 17. novembra 2011. godine, donijela sedam zaključaka povodom usvajanja Finansijskog izvještaja, Izvještaja o radu i stanju Agencije za nadzor osiguranja za 2010. godinu, kojima je ukazano na brojne probleme na tržištu osiguranja i na aktivnosti koje se preporučuju realizovati u narednom periodu u cilju rješavanja istih. U vezi sa tim, istaknuto je da je u međuvremenu usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju koji nije uvažio zaključke u dijelu koji se odnose na reosiguranje, kao i Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju koji, takođe, nije uvažio zaključke koji se odnose na pložaj Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore.

Na Odboru je iznjeto mišljenje da je sa aspekta crnogorskog tržišta suviše brza dinamika usaglašavanja sa direktivama u određenim djelovima, kao što je ukidanje obaveze ulaganja i deponovanja 1/3 kapitala u imovinu u koju se ulažu sredstva tehničkih rezervi, kao i ukidanje ograničenja kod deponovanja i ulaganja. U vezi sa tim iskazana je dilema u pogledu obezbjeđivanja sigurnosti poslovanja društava koja su, poštujući zakonska ograničenja u dijelu tehničkih rezervi, ulagala sredstva u određene nekretnine i hartije od vrijednosti sa različitim prinosima. Polazeći od navedenog, ocjenjeno je značajnim

da se Odbor informiše o efektima tih ulaganja odnosno da se uporede troškovi društava po osnovu tih ulaganja sa ostvarenim profitom, kao i sa iznosom koji bi država trebalo da prihoduje po osnovu njihovog poslovanja.

Na Odboru je ustanovljeno da se kroz izmjene i dopune Zakona o porezu na premije osiguranja, a koje je Skupština usvojila krajem decembra 2013. godine, dijelom uspostavio pravedniji sistem u plaćanju poreza na bruto premiju kao prihod države, povećavajući stopu poreza sa 3% na 9% i uz cilj da se to opterećenje ne prenese na građane kod obaveznog osiguranja od autoodgovornosti. Međutim, ukazano je da je Crna Gora jedina država u regionu koja nema nacionalno društvo za reosiguranje, kao i da nema vlasničko učešće u osiguravajućim društvima koja posluju na njenoj teritoriji. Iznijet je stav da se shodno skupštinskim zaključcima očekivala aktivnija uloga Agencije za nadzor osiguranja u prethodnom periodu, s obzirom na specifičnu povezanost vlasničkih struktura reosiguravajućih društava u inostranstvu i društava za osiguranje koja su u inostranom vlasništvu a posluju u Crnoj Gori, što ukazuje i na mogućnost odliva profita po tom osnovu.

Polazeći od prethodno navedenog, poslanici su ukazali da bi bilo svrshodno učiniti dostupnim podatke o visini premije koju osiguravajuća društva plaćaju reosiguravačima u stranom vlasništvu, kao i o sredstavima koja se po tom osnovu gube odnosno koliko se na taj način umanjuje osnovica za obračun poreza na dobit, kao i utvrditi optimalne kriterijume za određivanje odgovarajućih stopa samopridržaja.

Takođe, tokom rasprave na Odboru, ukazano je na potrebu da Agencija, kao regulatorni organ, obezbijedi državi da maksimizira koristi iz oblasti osiguranja koja, uprkos produženom uticaju finansijske krize, ostvaruje pozitivne finansijske rezultate. Naime, poslanike je interesovalo koliko državni organi plaćaju osiguravajućim društvima, koja posluju u Crnoj Gori, po osnovu obaveza za osiguranje. U vezi sa tim, iskazano je mišljenje da ukoliko se ustanovi da je država najveći poslodavac osiguravajućih društava, navedeno će predstavljati jasan indikator potrebe za osnivanjem nacionalnog osiguravajućeg društva.

Nakon rasprave, Odbor je, sa četiri glasa „za“ i tri „uzdržana“ glasa, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

